

Brusel 28. března 2018
Rev1

OZNÁMENÍ ZÚČASTNĚNÝM STRANÁM

VYSTOUPENÍ SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ Z EU A PRÁVNÍ PŘEDPISY EU V OBLASTI AUTORSKÉHO PRÁVA

Dne 29. března 2017 oznámilo Spojené království svůj záměr vystoupit z Unie podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii. To znamená, že nestanoví-li ratifikovaná dohoda o vystoupení¹ jiné datum, přestane se na Spojené království ode dne 30. března 2019, 00:00 hod. (SEČ) (dále jen „datum vystoupení“) vztahovat veškeré primární a sekundární právo Unie². Spojené království se poté stane „třetí zemí“³.

Příprava na vystoupení z EU není pouze záležitostí orgánů EU a vnitrostátních orgánů, ale i soukromých subjektů.

Vzhledem ke značné nejistotě, zejména pokud jde o obsah možné dohody o vystoupení, je třeba dotčené osoby upozornit na právní důsledky, jež je nutno brát v úvahu, až se Spojené království stane třetí zemí.

S výhradou případných přechodných ujednání, jež mohou být součástí možné dohody o vystoupení, se na Spojené království od data vystoupení přestanou vztahovat právní předpisy EU v oblasti autorského práva.

1. VZTAH EU A SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ V OBLASTI AUTORSKÉHO PRÁVA SE BUDE ŘÍDIT HLAVNÍMI MEZINÁRODNÍMI (MNOHOSTRANNÝMI) SMLOUVAMI V OBLASTI AUTORSKÉHO PRÁVA

Spojené království a EU jsou smluvními stranami mnoha z hlavních mezinárodních (mnohostranných) smluv v oblasti autorského práva, jako jsou např. smlouva světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o právu autorském (WCT), smlouva WIPO o

¹ V současnosti probíhají se Spojeným královstvím jednání, jejichž cílem je dospět k dohodě o vystoupení.

² V souladu s čl. 50 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii může také Evropská rada po dohodě se Spojeným královstvím jednomyslně rozhodnout, že Smlouvy přestávají být použitelné k pozdějšímu datu.

³ Třetí zemí se rozumí země, která není členem EU.

výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (WPPT)⁴ a Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS)^{5 6}.

V souladu se závazky podle těchto dohod a zejména se zásadami „národního zacházení“ a „zacházení podle nejvyšších výhod“, pokud jde o státní příslušníky nebo právnické osoby, které splňují kritéria způsobilosti pro ochranu v rámci působnosti dohody TRIPS, se od data vystoupení uplatní mezinárodní rámec v těchto případech:

- ochrana autorského práva a práv s ním souvisejících (např. výlučná práva na rozmnožování, rozšiřování, pronájem, sdělování veřejnosti a právo autorů na zpřístupnění veřejnosti, a v příslušných případech rovněž u nositelů souvisejících práv, např. výrobců zvukových záznamů, výkonných umělců a rozhlasových organizací),
- doba ochrany autorského práva a některých práv s ním souvisejících,
- závazky týkající se technických ochranných opatření a informací týkajících se správy práv,
- databáze, kromě níže uvedených,
- počítačové programy,
- polovodičové topografie,
- vymáhání autorského práva (jako jednoho z práv duševního vlastnictví v části 3 dohody TRIPS), včetně opatření na hranicích.

Je třeba uvést, že mnohostranné mezinárodní dohody uvedené výše nezajišťují stejný druh nebo stejnou úroveň ochrany ve vztahu k některým právům a případně výjimkám nebo omezením uvedených práv stanoveným dnes v právních předpisech EU upravujících autorské právo. Kromě toho právní předpisy EU v některých případech obsahují zvláštní právní úpravu nebo stanoví zvláštní opatření pro přeshraniční případy ve prospěch nositelů práv nebo uživatelů na vnitřním trhu a/nebo správu práv, která se v mezinárodních úmluvách nenacházejí.

Vzhledem k těmto okolnostem bude mít vystoupení Spojeného království v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících zejména tyto důsledky:

2. KONKRÉTNÍ DŮSLEDKY V OBLASTI AUTORSKÉHO PRÁVA

- **Vysílající organizace:** Směrnice 93/83/EHS o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém

⁴ <http://www.wipo.int/treaties/en/>

⁵ https://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/trips_e.htm

⁶ Spojené království je navíc na rozdíl od EU stranou Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl. Podle čl. 1 odst. 4 smlouvy WIPO o právu autorském (WCT) však EU musí uplatňovat článek 1-21 a přílohu Bernské úmluvy.

přenosu⁷ mimo jiné stanoví, že ke sdělení veřejnosti pomocí družice dochází výlučně v členském státě, v němž jsou vysílané signály vkládány do řetězu sdělení, čímž se lokalizují úkony významné z hlediska autorského práva pro účely udělování licencí. V důsledku toho za účelem vysílání díla nebo jiného předmětu ochrany musí vysílající organizace pouze vypořádat práva v členském státě, v němž je signál vkládán do řetězu sdělení. Od data vystoupení již vysílající organizace ve Spojeném království nebudou moci při poskytování přeshraničních satelitních vysílacích služeb spotřebitelům v EU využívat mechanismus upravený směrnicí a budou muset vypořádat práva ve všech členských státech, do nichž signál dosáhne. Tomu odpovídajícím způsobem již nebudou moci vysílající organizace v EU při poskytování přeshraničních satelitních vysílacích služeb spotřebitelům ve Spojeném království využívat mechanismus upravený směrnicí a budou muset zajistit vypořádání práv všech příslušných nositelů práv, pokud chtějí vysílat do Spojeného království.

- **Kolektivní správa práv (práva k užití hudebních děl online):** Článek 30 směrnice 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu⁸ stanoví povinnost organizace kolektivní správy zastupovat v některých případech jinou organizaci kolektivní správy při udělování licencí pro více území (u práv k užití hudebních děl online). Od data vystoupení se na organizace kolektivní správy EU nebude vztahovat povinnost zastupovat organizace kolektivní správy se sídlem ve Spojeném království při udělování licencí pro více území v souladu s článkem 30 směrnice 2014/26/EU a naopak.
- **Osiřelá díla:** Některé kulturní instituce v EU mohou využívat systém vzájemného uznávání osiřelých děl ve směrnici 2012/28/EU o některých povolených způsobech užití osiřelých děl⁹. Tento systém jim umožňuje digitalizovat a zpřístupnit dílo online ve všech členských státech, jakmile je v jednom členském státě uznáno jako osiřelé dílo.

Od data vystoupení se mechanismus vzájemného uznávání upravený směrnicí 2012/28/EU mezi Spojeným královstvím a EU nepoužije. V důsledku toho osiřelá díla, která byla ve Spojeném království uznána do dne vystoupení, již nebudou v EU uznávána podle směrnice 2012/28/EU a totéž platí pro osiřelá díla uznaná v EU, jelikož systém vzájemného uznávání podle směrnice 2012/28/EU již nebude možno ve Spojeném království využít. V důsledku toho již kulturní instituce v EU nebudou moci užívat osiřelá díla ze Spojeného království způsoby povolenými podle směrnice, zejména pokud jde o jejich zpřístupnění on-line, a naopak.

- **Přístup k vydaným dílům pro osoby nevidomé, zrakově postižené nebo s jinou poruchou čtení :** Směrnice (EU) 2017/1564 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním

⁷ Směrnice Rady 93/83/EHS ze dne 27. září 1993 o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu (Úř. věst. L 248, 6.10.1993, s. 15).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu (Úř. věst. L 84, 20.3.2014, s. 72).

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/28/ES ze dne 25. října 2012 o některých povolených způsobech užití osiřelých děl (Úř. věst. L 299, 27.10.2012, s. 5).

souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení¹⁰ zavádí povinnou výjimku ve prospěch nevidomých osob, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými čtecími poruchami a autorizovaných subjektů jednajících jménem těchto osob. Směrnice dále stanoví, že tyto autorizované subjekty mohou využít výjimku pro oprávněného příjemce nebo jiný autorizovaný subjekt v jiném členském státě a že oprávněnému příjemci nebo autorizovanému subjektu musí být umožněn přístup k formátově přístupné rozmnoženině od autorizovaného subjektu usazeného v jakémkoli členském státě.

Od data vystoupení osoby ve Spojeném království již nebudou moci získat formátově přístupné rozmnoženiny od jiných autorizovaných subjektů v EU podle rámce upraveného směrnicí (EU) 2017/1564. Stejně tak, autorizované subjekty a oprávnění příjemci v EU již nebudou moci získat formátově přístupné rozmnoženiny od autorizovaných subjektů ve Spojeném království.

Výměny formátově přístupných rozmnoženin mezi EU a třetími zeměmi, které ratifikovaly Marrákešskou smlouvu¹¹, se řídí nařízením (EU) 2017/1563¹² o přeshraniční výměně formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími mezi Uníí a třetími zeměmi ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení. V této souvislosti je důležité poznamenat, že Spojené království v současné době není stranou Marrákešské smlouvy.

- **Přenositelnost internetového obsahu:** Nařízení (EU) 2017/1128 o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu¹³ stanoví, že za místo, kde dochází k poskytnutí on-line služby poskytující obsah podle tohoto nařízení účastníkovi, který je dočasně přítomen v jiném členském státě, jakož i k přístupu k této službě a jejímu využívání ze strany daného účastníka, se považuje pouze jeho členský stát bydliště.

Od data vystoupení osoby s bydlištěm ve Spojeném království již nebudou moci využívat při cestách do EU své předplatné k digitálnímu obsahu a poskytovatelé on-line služeb poskytujících obsah usazení ve Spojeném království budou muset dodržovat pravidla příslušného členského státu EU nebo států, v nichž chtějí nabízet

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1564 ze dne 13. září 2017 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení (Úř. věst. L 242, 20.9.2017, s. 6). Tato směrnice musí být provedena do 11. října 2018.

¹¹ Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení.

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1563 ze dne 13. září 2017 o přeshraniční výměně formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími mezi Uníí a třetími zeměmi ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení (Úř. věst. L 242, 20.9.2017, s. 1). Toto nařízení se použije od 12. října 2018.

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1128 ze dne 14. června 2017 o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu (Úř. věst. L 168, 30.6.2017, s. 1). Toto nařízení se použije od 1. dubna 2018.

služby svým předplatitelům – včetně potřeby vypořádání všech příslušných práv pro uvedený členský stát či uvedené členské státy.

- **Zvláštní právo na ochranu databází:** Článek 7 směrnice 96/9/ES o právní ochraně databází¹⁴ uděluje za určitých podmínek ochranu pořizovatelům databází v členských státech EU („zvláštní právo na ochranu databází“). Článek 11 směrnice 96/9/ES omezuje okruh osob oprávněných k ochraně podle zvláštního práva na pořizovatele databází (nebo nositele práv), kteří jsou státními příslušníky členského státu EU, mají obvyklé bydliště na území EU nebo jsou podniky a společnostmi, které jsou zřízené v souladu s právem členského státu EU (a které mají své sídlo, ústřední správu nebo hlavní provozovnu v EU).

Od data vystoupení již státní příslušníci Spojeného království (pokud nemají obvyklé bydliště v EU) a podniky a společnosti zřízené v souladu s právem Spojeného království nebudou mít nárok na zachování nebo získání zvláštního práva na ochranu databází, pokud jde o databáze v EU¹⁵. Stejně tak nebudou mít státní příslušníci, podniky a společnosti členských států EU nárok na zachování nebo získání zvláštního práva, pokud jde o databáze ve Spojeném království.

Obecné informace týkající se autorského práva naleznete na internetových stránkách Komise věnovaných jednotnému digitálnímu trhu <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/copyright>. Obsah těchto stránek bude v případě potřeby dále aktualizován.

Evropská komise

Generální ředitelství pro komunikační sítě, obsah a technologie

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází (Úř. věst. L 77, 27.3.1996, s. 20).

¹⁵ Pokud jde o databáze chráněné před datem vystoupení, EU se snaží dojednat se Spojeným královstvím řešení v dohodě o vystoupení. Základní zásady postoje EU ohledně práv duševního vlastnictví (včetně zeměpisných označení) jsou k dispozici zde: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-intellectual-property-rights-including-geographical-indications_en.